

Dyrekcja Generalna ds. Komunikacji
SEKCJA MONITOROWANIA OPINII PUBLICZNEJ

15/09/2008

WYBORY EUROPEJSKIE W 2009 R.

Eurobarometr Standard (EB 69) - Wiosna 2008

Pierwsze wyniki brutto: Średnia europejska i główne tendencje krajowe

Populacja: UE 15+

Zasięg: UE 27 (26 661 obywateli europejskich)

Data badania w terenie: Marzec – kwiecień 2009

I. TEMATY KAMPANII

Wśród podanych poniżej tematów proszę wskazać te, na których powinna skupić się kampania poprzedzająca przyszłe wybory europejskie. Jakie tematy powinny się znaleźć na pierwszym miejscu? (QC6T)

Tematy kampanii – Wybory 2009	UE 27
Bezrobocie	47%
Wzrost gospodarczy	45%
Inflacja i siła nabywcza	41%
Brak bezpieczeństwa	37%
Terroryzm	35%
Walka ze zmianą klimatu	33%
Przyszłość emerytur	32%
Imigracja	32%
Rolnictwo	17%
Jednolita waluta, euro	17%
Rola UE na arenie międzynarodowej	15%
Uprawnienia i kompetencje instytucji europejskich	12%
Tożsamość i wartości europejskie	12%
Utrzymanie europejskiego modelu społecznego	12%
Trudno powiedzieć	5%

❖ Różnice krajowe:

➤ **Bezrobocie:**

- Zgodnie z deklaracjami bezrobocie najbardziej dotyczy obywateli w Grecji (83%), na Węgrzech (69%) i w Portugalii (65%).
- Zgodnie z deklaracjami bezrobocie najmniej dotyczy obywateli w Danii (21%), w Holandii (25%) i w Wielkiej Brytanii (29%).

- **Wzrost gospodarczy:**
 - Zgodnie z deklaracjami wzrost gospodarczy najbardziej dotyczy obywateli w Grecji i na Cyprze (70%) oraz na Węgrzech (66%).
 - Zgodnie z deklaracjami wzrost gospodarczy najmniej dotyczy obywateli w Austrii (28%), w Wielkiej Brytanii (31%) i w Danii (34%).

- **Inflacja i siła nabywcza:**
 - Zgodnie z deklaracjami inflacja i siła nabywcza najbardziej dotyczy obywateli w Słowenii¹ (69%), we Francji (68%) i na Łotwie (65%).
 - Zgodnie z deklaracjami inflacja i siła nabywcza najmniej dotyczy obywateli w Polsce (15%), w Wielkiej Brytanii (21%) i w Szwecji (25%).

- **Brak bezpieczeństwa:**
 - Zgodnie z deklaracjami brak bezpieczeństwa najbardziej dotyczy obywateli na Cyprze (73%), w Irlandii (70%) i w Bułgarii (61%).
 - Zgodnie z deklaracjami brak bezpieczeństwa najmniej dotyczy obywateli we Francji i na Malcie (po 21%) i w Czechach (27%).

- **Terroryzm:**
 - Zgodnie z deklaracjami terroryzm najbardziej dotyczy obywateli w Hiszpanii (53%), w Danii (52%) i w Wielkiej Brytanii (46%)².
 - Zgodnie z deklaracjami terroryzm najmniej dotyczy obywateli w Słowenii (13%), na Łotwie (15%) oraz na Litwie i w Grecji (19%).

- **Zmiana klimatu:**
 - Zgodnie z deklaracjami zmiana klimatu najbardziej dotyczy obywateli w Szwecji (72%), w Danii (66%), w Finlandii i na Cyprze (53%)
 - Zgodnie z deklaracjami zmiana klimatu najmniej dotyczy obywateli na Łotwie (17%), w Bułgarii, we Włoszech, w Polsce i w Portugalii (po 18%).

- **Przyszłość emerytur:**
 - Zgodnie z deklaracjami przyszłość emerytur najbardziej dotyczy obywateli w Grecji (54%), na Łotwie (53%) i na Węgrzech (48%).
 - Zgodnie z deklaracjami przyszłość emerytur najmniej dotyczy obywateli w Danii (7%), w Holandii (14%) i w Szwecji (15%).

¹ Słowenia jest członkiem strefy euro od stycznia 2007 r.

² W Hiszpanii i w Wielkiej Brytanii miały miejsce ataki terrorystyczne. W Danii temat ten jest przedmiotem ważnych debat ideologicznych.

II. KRYTERIA GŁOSOWANIA

Spośród poniższych kryteriów proszę wybrać to, które będzie najważniejszym kryterium wyboru w perspektywie wyborów europejskich. (QC4T)

Kryteria głosowania w wyborach w 2009 r.	UE 27
Doświadczenie kandydata w sprawach europejskich	40%
Stanowisko kandydatów w odniesieniu do wyzwań krajowych	37%
Stanowisko kandydatów w odniesieniu do wyzwań europejskich	36%
Stanowisko partii kandydatów w odniesieniu do wyzwań europejskich	30%
Osobowość kandydatów	30%
Doświadczenie kandydatów na szczeblu krajowym	29%
Renoma kandydatów	17%
Inne	1%
Trudno powiedzieć	17%

❖ Różnice krajowe:

➤ **Doświadczenie kandydata w sprawach europejskich:**

- Kryterium to jest najważniejsze w Szwecji (60%), w Słowenii i Luksemburgu (59%) oraz w Finlandii (57%).
- Kryterium to jest najmniej ważne w Portugalii (25%), w Rumunii i we Włoszech (30%) oraz w Hiszpanii (31%).

➤ **Stanowisko kandydatów w odniesieniu do wyzwań krajowych:**

- Kryterium to jest najważniejsze na Cyprze (70%), w Grecji (61%) i w Słowacji (53%).
- Kryterium to jest najmniej ważne w Estonii i w Luksemburgu (27%), na Łotwie (28%), w Polsce i Wielkiej Brytanii (po 31%).

➤ **Stanowisko kandydatów w odniesieniu do wyzwań europejskich:**

- Kryterium to jest najważniejsze w Danii (57%), w Szwecji i w Holandii (54%) oraz w Grecji (48%).
- Kryterium to jest najmniej ważne na Litwie i na Łotwie (21%), w Bułgarii (23%) i na Malcie (26%).

➤ **Stanowisko partii kandydatów w odniesieniu do wyzwań europejskich:**

- Kryterium to jest najważniejsze w Holandii (56%), w Danii (51%) i w Szwecji (45%).
- Kryterium to jest najmniej ważne na Litwie (11%), na Łotwie (14%) i w Estonii (15%).

III. ZAUFANIE I RENOMA (Pytania EB Standard 69 – wiosna 2009)

UWAGA: Pytania nie zostały użyte w sondażu dotyczącym PE. Są one tradycyjnie zadawane w standardowym badaniu EB.

A. Poziom zaufania do Parlamentu Europejskiego

Proszę powiedzieć o [Parlamencie Europejskim], czy raczej ufa mu Pan(i), czy raczej mu Pan(i) nie ufa? (QA18.1)

Poziom zaufania do PE	UE27	Różnica w porównaniu z jesienią 2007 r. (EB 68)
Raczej ufam	52%	-3
Raczej nie ufam	27%	=
Trudno powiedzieć	21%	+3

❖ Różnice krajowe:

- Największe zaufanie do PE mają obywatele w Belgii (71%), w Słowacji (69%) i w Portugalii (66%).
- Najmniejsze zaufanie do PE mają obywatele w Wielkiej Brytanii (27%), na Łotwie (39%) i w Austrii (43%).

→ **Powody zaufania do PE 52% respondentów**

Które z poniższych przyczyn są głównymi przyczynami zaufania do Parlamentu Europejskiego? (QA19a)

- 36% Decyzje Parlamentu Europejskiego są podejmowane demokratycznie
- 28% Parlament Europejski dobrze broni interesów wszystkich obywateli europejskich
- 23% Posłowie do Parlamentu Europejskiego są na najlepszej pozycji do podejmowania decyzji w kwestiach dotyczących całej UE
- 17% Decyzje Parlamentu Europejskiego przyczyniają się do wzrostu gospodarczego w (NASZYM KRAJU)
- 15% Mam zaufanie do posłów Parlamentu Europejskiego
- 15% Ogólnie popieram UE (ODPOWIEDŹ SPONTANICZNA)
- 12% Parlament Europejski dobrze reprezentuje moją opinię o Europie
- 6% Jestem dobrze poinformowany o działalności Parlamentu Europejskiego
- 4% Ogólnie mam zaufanie do instytucji politycznych/przedstawicieli politycznych (ODPOWIEDŹ SPONTANICZNA)
- 1% Inne
- 5% Trudno powiedzieć

→ **Powody braku zaufania do PE 27% respondentów.**

Które z poniższych przyczyn są głównymi przyczynami braku zaufania do Parlamentu Europejskiego? (QA20a)

- 41% Parlament Europejski jest zbyt oddalony od zwykłych obywateli
- 25% Nie mam dostatecznych informacji o Parlamencie Europejskim
- 17% Decyzje podejmowane przez Parlament Europejski mają negatywny wpływ na wzrost gospodarczy w (NASZYM KRAJU)

- 16% Nie mam zaufania do posłów Parlamentu Europejskiego
- 16% Ogólnie nie mam zaufania do instytucji politycznych/przedstawicieli politycznych (ODPOWIEDŹ SPONTANICZNA)
- 13% Parlament Europejski nie reprezentuje dobrze mojej opinii o Europie
- 11% Posłowie do Parlamentu Europejskiego nie są na najlepszej pozycji do podejmowania decyzji w kwestiach dotyczących całej UE
- 9% Decyzje Parlamentu Europejskiego nie są podejmowane demokratycznie
- 8% Ogólnie jestem przeciwko UE (ODPOWIEDŹ SPONTANICZNA)
- 2% Inne
- 3% Trudno powiedzieć

→ **Punkty odniesienia:**

- 25% (z 27% respondentów, którzy nie mają zaufania do PE) deklaruje, że nie są dostatecznie poinformowani o działalności PE, natomiast tylko 6% (z 52% respondentów, którzy mają zaufanie do PE) deklaruje, że są dobrze poinformowani.
- 16% (z 27% respondentów, którzy nie mają zaufania do PE) deklaruje, że nie mają zaufania do posłów do PE, w porównaniu do 15% (z 52% respondentów, którzy mają zaufanie do PE), którzy deklarują, że mają do nich zaufanie.

UWAGA: Poziom zaufania do pozostałych instytucji europejskich:

Pytanie	Pozostałe instytucje	Raczej ufam	Raczej nie ufam	Trudno powiedzieć.
QA18.2	KE	47% (-3 ¹)	27% (+1)	26% (+2)
QA18.3	Rada UE	43% (-1)	26% (+1)	31% (=)
QA18.4	EBC	50% (- 3 ²)	24% (-1)	26% (+4)

B. Renoma Parlamentu Europejskiego

Czy słyszał(a) Pan(i) o Parlamencie Europejskim? (QA16)

	UE27
Tak	87%
Nie	11%
Trudno powiedzieć	2%

❖ Różnice krajowe:

- O PE słyszało najwięcej obywateli w: Szwecji i Danii (97%) oraz w Finlandii (96%).
- O PE słyszało najmniej obywateli: we Włoszech i w Wielkiej Brytanii (79%) oraz na Łotwie (82%).

¹ Różnica w stosunku do jesieni 2007 r.

² Różnica w stosunku do wiosny 2007 r.

→ **Punkty odniesienia:** Jest to bardzo wysoki wskaźnik, który znacznie przekracza wskaźniki pozostałych instytucji.

UWAGA: Renoma pozostałych instytucji europejskich:

Pytanie	Pozostałe instytucje	TAK	NIE	Trudno powiedzieć
QA16.2	KE	78%	20%	2%
QA16.3	Rada UE	62%	34%	4%
QA16.4	EBC	73%	25%	2%

C. Rola PE w życiu UE

Czy Pana(i) zdaniem PE odgrywa ważną rolę w życiu UE, czy też nie odgrywa takiej roli? (QA17)

	UE27
Tak	75%
Nie	11%
Trudno powiedzieć	14%

❖ Różnice krajowe:

- Najwięcej obywateli, którzy myślą, że PE odgrywa ważną rolę w UE znajduje się w Grecji i na Cyprze (po 90%) oraz w Słowacji (88%).
- Najwięcej obywateli, którzy nie sądzą, że PE odgrywa ważną rolę w UE znajduje się w Wielkiej Brytanii (55%), w Austrii i na Łotwie (71%).

VI. INFORMOWANIE

A. Nieco lepiej znana data

Pana(i) zdaniem, kiedy odbędą się najbliższe wybory europejskie (w państwa kraju)? (QC1.1)

Data wyborów	UE27	Różnica w porównaniu z wiosną 2007 r.
2009	16%	+ 6
w tym: „czerwiec 2009 r.”	4%	+ 2
Inne	9%	- 4
Trudno powiedzieć	75%	=

→ **Punkty odniesienia:**

- Znajomość daty wyborów jest lepsza (+6%), w szczególności dokładnej daty (czerwiec 2009 r., +2%), w porównaniu z jesienią 2007 r.
- Data jest nieco lepiej znana wśród osób, które podczas poprzedniego EB deklarowali, że ją znają.
- **Uwaga:** liczba odpowiedzi „trudno powiedzieć” pozostaje na stabilnym poziomie 75%.

❖ Różnice krajowe:

- Kraje, w których data wyborów jest najlepiej znana:

	Czerwiec 2009		2009		Trudno powiedzieć	
	EB 69	EB 68	EB 69	EB 68	EB 69	EB 68
LU	27%	8%	43%	27%	53%	61%
IE	10%	3%	24%	16%	72%	68%
AT		1%	27%	15%	62%	65%
MT	9%	1%	22%	11%	74%	78%
SK		1%	32%	11%	62%	79%
RO		34%*	13%	37%*	84%	61% ¹

- Kraje, w których data wyborów jest najgorzej znana: (wyższy odsetek odpowiedzi „trudno powiedzieć”)

	Czerwiec 2009		2009		Trudno powiedzieć	
	EB 69	EB 68	EB 69	EB 68	EB 69	EB 68
FI	0%	0%	3%	4%	94%	89%
UK	1%	0%	3%	2%	94%	94%
BG	2%	0%	8%	3%	90%	81%

B. Zainteresowanie wymagające poprawy

Kolejne wybory europejskie odbędą się w czerwcu 2009 r. W jakim stopniu jest Pan(i) zainteresowany(a) tymi wyborami? (QC2)

	UE27	Stopień zainteresowania
Zainteresowani	46%	w tym 8% bardzo zainteresowanych w tym 38% raczej zainteresowanych
Niezainteresowani	51%	w tym 29% raczej niezainteresowanych w tym 22% w ogóle niezainteresowanych

❖ Różnice krajowe:

- **Zgodnie z deklaracjami najbardziej zainteresowani wyborami są obywatele:**

- w Rumunii 65% w tym bardzo zainteresowani (13%) i raczej zainteresowani (52%)
- na Malcie 63% w tym bardzo zainteresowani (22%) i raczej zainteresowani (41%)
- w Irlandii 62% w tym bardzo zainteresowani (16%) i raczej zainteresowani (46%)

¹ RO - EB 68 - data kolejnych wyborów: listopad 2007 r.

- **Zgodnie z deklaracjami najmniej zainteresowani wyborami są obywatele:**
- na Łotwie 79% w tym raczej niezainteresowani (49%) i w ogóle niezainteresowani (30%)
 - w Czechach 71% w tym raczej niezainteresowani (40%) i w ogóle niezainteresowani (31%)
 - w Słowacji 68% w tym raczej niezainteresowani (44%) i w ogóle niezainteresowani (24%)

C. Zamiar głosowania wymagający zachęty

Może Pan(i) powiedzieć, jakie jest prawdopodobieństwo, że weźmie Pan(i) udział w kolejnych wyborach europejskich w czerwcu 2009 r.? Proszę użyć skali od 1 do 10, gdzie 1 oznacza, że na pewno nie weźmie Pan(i) udziału w wyborach, a 10 oznacza, że na pewno weźmie Pan(i) udział w wyborach. Może Pan(i) użyć cyfr od 1 do 10, aby sprecyzować odpowiedź.(QC3)

Prawdopodobieństwo udziału w wyborach	UE27
Jestem całkowicie pewny(a), że będę głosować	30%
Jestem całkowicie pewny(a), że nie będę głosować	14%
Niezdecydowani w tym: „raczej TAK” „raczej NIE”	51% 31% 20%
Trudno powiedzieć	5%

→ **Punkty odniesienia:**

Z powyższych danych w żadnym wypadku nie należy wnioskować, że 30% odpowiada jakimkolwiek wskaźnikowi frekwencji. Na rok przed wyborami nie kierujemy się logiką działania, lecz logiką opinii.

❖ Różnice krajowe:

1. **Wśród 30% obywateli, którzy deklarują, że na pewno wezmą udział w wyborach:**

➤ **Najbardziej pewni udziału w wyborach:**

	EB 69	Wskaźnik frekwencji w wyborach z 2004 r.
Luksemburg ¹	68%	91,34%
Dania	59%	47,9%
Belgia*	58%	90,8%

➤ **Najmniej pewni udziału w wyborach:**

	EB 69	Wskaźnik frekwencji w wyborach z 2004 r.
Portugalia	14%	38,8%
Słowacja	15%	16,96%
Austria	17%	42,43%

¹ BE-LU: Głosowanie obowiązkowe

2. Wśród 34% obywateli, którzy deklarują, że na pewno (14%) lub raczej (20%) nie wezmą udziału w wyborach, przyczyny absencji są następujące:

<i>a. Absencja „dobrowolna”</i>					
	PRZYCZYNA	TAK	NIE	Trudno powiedzieć	RÓŻNICE KRAJOWE
<i>QC5.1</i>	<i>Ogólnie nie interesuję się polityką ani wyborami</i>	46%	49%	5%	Odpowiedź najczęściej podawana w: CZ 59%, IR 58%, BG 57% Odpowiedź najrzadziej podawana w: PB 28%, DK 30%, SV 36%
<i>QC5.2</i>	<i>Nie interesuję się wyborami europejskimi</i>	59%	33%	8%	Odpowiedź najczęściej podawana w: FI 72%, RU 71%, AT 68% Odpowiedź najrzadziej podawana w: PB 47%, BE 52%, RO/LV 53%
	PRZYCZYNA	TAK	NIE	Trudno powiedzieć	RÓŻNICE KRAJOWE
<i>QC5.3</i>	<i>Uważam, że mój głos niczego nie zmieni</i>	68%	24%	8%	Odpowiedź najczęściej podawana w: GR 83%, BG 81%, AT 81% Odpowiedź najrzadziej podawana w: DK 46%, MT 48%, ES/IT 54%
<i>QC5.4</i>	<i>Nie interesuję się sprawami europejskimi</i>	45%	47%	8%	Odpowiedź najczęściej podawana w: RU 59%, IR 52%, LT 52% Odpowiedź najrzadziej podawana w: DK 29%, SK 30%, SV 32%
<i>QC5.5</i>	<i>Jestem przeciwny Europie, UE i konstrukcji europejskiej</i>	23%	65%	12%	Odpowiedź najczęściej podawana w: AT 40%, SV 37%, RU 36% Odpowiedź najrzadziej podawana w: BG 8%, ES 9%, LT/SK/RO 12%
<i>QC5.6</i>	<i>Nie mam dostatecznych informacji na temat roli PE</i>	60%	32%	8%	Odpowiedź najczęściej podawana w: LT 71%, LT 68%, DE 68% Odpowiedź najrzadziej podawana w: RO 42%, IT 46%, MT 48%
<i>QC5.7</i>	<i>Uważam, że PE nie ma dostatecznych uprawnień</i>	26%	53%	21%	Odpowiedź najczęściej podawana w: AT 46%, GR 41%, DE 35% Odpowiedź najrzadziej podawana w: MT 14%, RO 17%, BG 18%
<i>QC5.8</i>	<i>Uważam, że PE nie zajmuje się w sposób wystarczający problemami, które mnie dotyczą</i>	57%	28%	15%	Odpowiedź najczęściej podawana w: AT 75%, GR 74%, LT 72% Odpowiedź najrzadziej podawana w: RO 28%, MT 35%, PB 37%
<i>QC5.9</i>	<i>Uważam, że nie jestem</i>	58%	34%	8%	Odpowiedź najczęściej

	<i>dostatecznie poinformowany(a), aby wziąć udział w wyborach</i>				<p>podawana w: CZ 66%, DE 66%, RU 65%</p> <p>Odpowiedź najrzadziej podawana w: MT 37%, RO 41%, IT 43%</p>
<i>QC5.11</i>	<i>Nigdy nie głosuję</i>	24%	70%	6%	<p>Odpowiedź najczęściej podawana w: ES 37%, LU 37%, RU 32%</p> <p>Odpowiedź najrzadziej podawana w: CY 6%, IT 12%, RO 14%</p>
<i>QC5.12</i>	<i>Nie czuję się dostatecznie dobrze reprezentowany(a) przez posłów europejskich</i>	53%	31%	16%	<p>Odpowiedź najczęściej podawana w: AT 68%, HU 66%, DE 66%</p> <p>Odpowiedź najrzadziej podawana w: LU 25%, MT 25%, RO 33%</p>
b. Absencja „okolicznościowa”					
<i>QC5.10</i>	<i>Myślę, że nie będę mógł(mogła) wziąć udziału w wyborach z powodu podróży, pracy, z przyczyn zdrowotnych itp.</i>	15%	72%	13%	<p>Odpowiedź najczęściej podawana w: PT 25%, PL/LT/BE/ES 20%</p> <p>Odpowiedź najrzadziej podawana w: MT 3%, CY 5%, ES 7%</p>
<i>QC5.13</i>	<i>Nie jestem wpisany(a) na listy wyborcze</i>	16%	74%	10%	<p>Odpowiedź najczęściej podawana w: LU 55%, MT 36%, BE 32%</p> <p>Odpowiedź najrzadziej podawana w: BG 6%, LV 10%, HU 10%</p>

Sekcja monitorowania opinii publicznej